

Onderwerp Informatie: voortgang aanpak aardbevingen

Steller 5.1.2e

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 5.1.2e Bijlage(n) 1 Ons kenmerk 4696691
Datum Uw brief van Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

ANNOTATIE

De aardbeving van 30 september jl. benadrukt de urgentie van een eigen en versnelde aanpak van de aardbevingsproblematiek, zonder het belang van regionale samenwerking en eendracht uit het oog te verliezen. In deze tweede voortgangsrapportage, die volgt op onze eerdere voortgangsbrief (11 juni 2014, kenmerk 4429195), lichten wij deze noodzaak toe.

Op 30 september jl. was er een aardbeving van 2,8 op de schaal van Richter waarvan het epicentrum nabij Garmerwolde lag. Niet eerder vond zo'n zware beving zo dicht bij onze stad plaats. Onderzoek in opdracht van het ministerie van Economische Zaken (EZ) geeft intussen nog steeds geen duidelijkheid over toekomstige bevingsrisico's (zie paragraaf zienswijze). Deze beving maakt de impact die de aardbevingenproblematiek op onze dichtbebouwde stad heeft evident. Door onze positie te betrekken bij de regionale aanpak van de problematiek dreigen lopende regionale trajecten te vertragen. Daarmee rijst de noodzaak sterker in te zetten op een eigen lijn, gezamenlijk met belangrijke partijen in de stad.

De recente beving en meer in het algemeen de gevolgen van aardbevingen door aardgaswinning in Groningen en de wijze waarop die gevolgen worden aangepakt en vergoed, zijn aanleiding voor een nieuw debat (15 december as.) en een nieuwe hoorzitting in de Tweede Kamer.

Ongeacht de uitkomsten van het Kamerdebat en de verdere besluitvorming van de minister vergt de impact die de aardbevingenproblematiek op onze

stad heeft een eigen versnelde aanpak voor realisatie van het gemeentelijke programma (tussenrapportage programma Gaswinning en Aardbevingen / bijgevoegd).

- Als reactie op de actualiteit van de aardbevingen is de interne organisatie aangepast: van een projectteam naar een projectdirectie met eigen middelen. Daarbij wordt geborgd dat de hele organisatie “aardbevingsbestendig” wordt.

Voortgang acht-punten-plan

o Zienswijze.

Aanvankelijk zou de minister van EZ augustus jl. met een “nota van antwoord” komen op de zienswijzen zoals die zijn ingediend op het “aangepaste gaswinningsplan NAM 2013”. Door de recente beving is deze termijn verschoven naar medio december opdat de minister van EZ nader onderzoek kan laten verrichten naar bevingsrisico’s in en nabij het Eemskanaalcluster.

In de door ons ingediende zienswijze spraken we al onze ongerustheid uit over de risico’s van de verschuiving van de gaswinning naar onze stad. Veilige gaswinning staat wat ons betreft voorop. Meer duidelijkheid over deze risico’s is daarom bepalend voor onze reactie op de komende nota van Antwoord van de minister.

- Er is door de minister nog niet bevestigd dat hij op 17 december met zijn definitieve besluit en “Nota van Antwoord” komt.
- Tegelijk met de “Nota van Antwoord” komt, zo is toegezegd, een nadere risicoanalyse van de gaswinning beschikbaar. Deze analyse gaat meer in op de plaatsgebonden aardbevingsrisico’s, bijvoorbeeld de gevolgen van de verschuiving van de gaswinning naar meer nabij de randen van het Groningenveld.
- Op 17 december bezoekt minister Kamp Groningen (nog niet bevestigd).
- Het overleg met de provincie is geïntensiveerd om gezamenlijk richting de minister resultaat te boeken.

o Kennis en voorlichting.

Kennis van kwetsbare groepen en risicosituaties heeft de hoogste prioriteit. Instanties als ziekenhuizen en kennisinstellingen brengen de eigen situatie in beeld. Als gemeente verrichten wij o.a. onderzoek naar de kwetsbaarheid van een aantal representatieve scholen en een aantal exemplarische bouwwerken: bouwwerken die representatief zijn voor een categorie van bouwwerken en die zich lenen voor generalisatie.

Naar wij verwachten kunnen wij uw raad begin 2015 over de uitkomsten van deze onderzoeken informeren.

- Onderzoek naar de kwetsbaarheid van schoolgebouwen is in voorbereiding.
- Schoolgebouwen komen nu pas aan bod omdat naar nu blijkt de resultaten van het regionale ARUP-onderzoek naar de kwetsbaarheid van schoolgebouwen niet extrapoleerbaar zijn voor de stad: reden dit onderzoek “zelf” te laten verrichten.

Communicatie is erg belangrijk. We willen dit zorgvuldig doen. Hiervoor schakelen we specifieke deskundigheid in. Samen met publieke instellingen en de woningcorporaties willen we de strategie bepalen en actie ondernemen.

- Er is extra professionele ondersteuning geregeld. Deze ondersteuning is voor het gehele dossier beschikbaar. Daarnaast is er extra aandacht voor de organisatie van de communicatie in geval een beving zich voordoet; de gemeentelijke kolom.
- Er wordt intensief overlegd met kennis- en zorginstellingen en woningbouwcorporaties over eenduidige communicatie richting gebruikers van gebouwen, inwoners en bezoekers, o.a. op het gebied van risicocommunicatie en het stimuleren van schademeldingen.
- Met de woningbouwcorporaties zijn bestuurlijke gesprekken gevoerd over gezamenlijke vervolgacties, bijvoorbeeld een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie (a.s. donderdag bestuurlijk vervolgoverleg).
- M.b.t. risicocommunicatie wordt intensief samengewerkt met de VG.
- De QenA's die wij gebruiken voor de gemeentelijke website en het KCC zijn geactualiseerd, tevens is de informatie over aardbevingen op de gemeentelijke website beter vindbaar gemaakt.
- Ons standpunt is breed in het nieuws uitgedragen vooral door de interviews die de burgemeester heeft gegeven rond het Festival Let's Gro. Centraal daarin stond de boodschap dat niet sprake is van een lokaal of regionaal maar een nationaal probleem.

Preparatie.

Op 21 februari jl. is in goede samenwerking met alle betrokken partijen het Incidenten Bestrijdingsplan Aardbevingen (IBA) door het bestuur van de VG vastgesteld (zie raadsbrief juli).

Voor een optimale hulpverlening is efficiënte communicatie tussen alle partijen van groot belang. In de vorm van een praktijkoefening zal die communicatie en inzet van middelen worden getest.

- Met de VG zijn gesprekken gevoerd over de risico- en crisiscommunicatie bij zwaardere, maar ook bij lichtere bevingen (waarbij de VG/GKG niet in beeld is).

- Bij een calamiteit hoger dan GRIP2 heeft de VG/GKG de regie. Deze regie is uitgewerkt in het Incidentenbestrijdingsplan Aardbevingen. Sinds voorjaar 2014 is de gemeentelijke kolom voorbereid op haar rol bij een grotere aardbeving. Deze voorbereiding wordt geactualiseerd.
- De VG geeft aan dat in 2015 nadere afstemming met de verschillende gemeenten plaatsvindt m.h.o.o GRIP2. In dit kader zal een oefening plaatsvinden in onze stad.
- Voor lichtere bevingen ontwikkelen wij een eigen communicatie protocol, dat eind dit jaar gereed is.

o Schadevergoeding en aardbevingsbestendiger bouwen.

In onze gemeente wordt tot nu toe alleen de directe schade door de NAM vergoed.

Indirecte schade (b.v. imago) wordt niet vergoed. Daarbij beperken de programma's gericht op versterking van de bestaande bouw en aangepaste nieuwbouw zich tot het aandachtsgebied van de NAM.

Nieuwbouw en aardbevingsbestendigheid.

Wij adviseren particuliere bouwers het interim-advies toe te passen (documentatie is bv. aanwezig bij bouwaanvragen).

Met de minister is afgesproken dat wij worden betrokken bij de ontwikkeling en toepassing van de NPR, gelet op de impact die de toepassing van deze richtlijn op onze stad heeft.

- De minister heeft toegezegd dat op 15 januari de NPR beschikbaar komt. Het betreft dan een niet verplichtende richtlijn waarin nog aanpassingen mogelijk zijn.
- Intussen is duidelijk dat de NPR ook van toepassing wordt op de bestaande woningvoorraad.
- Naast de 10 miljoen Euro voor het kerngebied is er nog steeds geen duidelijkheid over compensatie voor aardbevingsbestendige nieuw- en verbouw en aanpassingen in de bestaande woningvoorraad.
- Onduidelijk is wanneer het versterkingsprogramma van de NAM de stad zal bereiken. Met de huidige planning wordt de stad naar alle waarschijnlijkheid pas na 25 jaren bereikt.

Nieuwbouw en financiële schade.

Lopende (en komende) projecten in onze gemeente ondervinden financiële schade als gevolg van maatregelen die samenhangen met het aardbevingsbestendig maken van deze projecten. Dit betekent extra onderzoekskosten, kosten van bouwtechnische aanpassingen en vertragingkosten.

Een eerste inventarisatie van deze extra kosten hebben wij gemeld bij de NAM als opmaat voor een juridisch vervolg.
Daarnaast overleggen wij samen met andere organisaties met een publiek karakter (corporaties en kennisinstellingen) binnenkort met de minister over de (vergoeding van de) totale financiële schade bij nieuwbouwprojecten.

- Op 17 december spreken wij de minister, te samen met belangrijke gemeentelijke partners.
- Extra kosten voor nieuwbouw zijn geïnventariseerd en er wordt gewerkt aan een aparte afspraak met het Rijk.

Bestaande bouw en schadeherstel.

Meer nog dan de nieuwbouw leiden preventieve aanpassingen in de bestaande bouw en het herstel van schades tot enorme kosten. Preventie en herstel worden gecoördineerd door het Centrum Veilig Wonen (CVW) te Appingedam.

Omdat we het CVW vanwege de daar beperkt beschikbare capaciteit niet willen belasten met onze opgave en gelet op de noodzaak van preventieve maatregelen ook in onze gemeente ondernemen wij de volgende acties:

- Samen met de betrokken (publieke) organisaties gaan we aan de hand van de resultaten van lopende onderzoeken een programma ontwikkelen voor versterking. Slimme oplossingen moeten bijdragen aan een betaalbare aanpak, bijvoorbeeld de combinatie met onderhouds- en duurzaamheidsmaatregelen.
- binnen de eigen gemeente wordt een deel van het strategisch- en kernvastgoed en de infrastructuur met regelmaat en direct na bevingen geschouwd. Schade wordt op een centraal punt binnen de eigen organisatie gemeld voor verdere afwikkeling richting NAM. Gemeentelijke toezichthouders zijn en worden geïnstrueerd en worden zo nodig opgeleid voor deze werkzaamheden.
- We verkennen de mogelijkheden van samenwerking tussen de gemeente en de woningcorporaties voor een snelle aanpak van de meest urgente problemen met betrekking tot preventie, schadeherstel en waardevermeerdering.

o Regionaal Energie-alternatief

Samen met de Provincie - en regio Groningen worden de mogelijkheden voor een regionaal Energie-alternatief verkend. In dit alternatief willen we duurzame innovatieve verbindingen leggen tussen stad en regio via lokaal opgewekte energie. De regionale mogelijkheden voor o.a. "biobased economy" (biomassa als grondstof voor chemie en andere producten), valmeren als energiebuffer, geothermie en energielandschappen, worden in dit verband verkend.

- Gesprekken zijn gaande over onze aansluiting bij het Economic Board.

Ten slotte.

Het dossier vraagt veel capaciteit in onze organisatie. Hiervoor zullen middelen moeten worden vrijgemaakt. De omvang hiervan brengen we momenteel in kaart en we komen met een voorstel. De te maken kosten proberen we te verhalen bij de NAM.

Over de voortgang van deze acties zullen wij u met regelmaat blijven informeren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink